

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ

АКАДЕМИЈА УМЕТНОСТИ

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

– обавезна садржина – свака рубрика мора бити попуњена

(сви подаци уписују се у одговарајућу рубрику,

а назив и место рубрике не могу се мењати или изоставити)

ОБРАЗАЦ – 6АУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовao комисију
29.03.2019. Наставно уметничко научно веће Академије уметности у Новом Саду	
2.	Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже уметничке области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и називом факултета – установе у којој је члан комисије запослен:
1. др ум. Милош Вујановић , ред. проф. Академија уметности Нови Сад, председник Цртање, 07.10.2016. Академија уметности Нови Сад	
2. др ум. Јелена Средановић , доцент Академија уметности Нови Сад, ментор Графика, 08.09.2016. Академија уметности Нови Сад	
3. мр Борислав Шупут , ред. проф. Академије уметности Нови Сад, члан Вајарство, 30.09.2010. Академија уметности Нови Сад	
4. др ум. Радос Антонијевић , ван.проф. Факултета ликовних уметности у Београду, члан Вајарство, 26.05.2016. Факултет ликовних уметности у Београду	
5. др ум. Драган Хајровић , ред. проф Академија уметности Нови Сад, члан Цртање, 11.05.2017. Академија уметности Нови Сад	
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме:
Мирјана, Ненад, Благојев	
2.	Датум и место рођења, општина, република:
30.09.1974. Зрењанин, Зрењанин, Србија	

3.	Назив факултета, назив студијског програма основних академских студија и стечени стручни назив:
	Академија уметности Нови Сад, ликовне уметности - вајарство, Дипломирани вајар - професор ликовне културе
4.	Назив факултета, назив студијског програма мастер академских студија и стечени академски назив:
	Ecole supérieure des Arts Décoratifs, Стразбур, Француска, Objet-verre (Објекат-стакло), Diplome Supérieur des Arts Décoratifs
5.	Назив факултета, назив магистарске тезе и датум одбране:
	Академија уметности Нови Сад, <i>Покушај спајања наизглед неспојивог - игра света у свету игре, 21.05.2007.</i>
6.	Уметничка област из које је стечено академско звање магистра наука:
	Ликовне уметности - вајарство
7.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија:
	2015. Докторске академске студије ликовних уметности
III НАСЛОВ ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА	
	<i>Транспарентност и рефлексија – променљивост просторних односа дела и његовог окружења</i>
IV ОПИС ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА	
Навести кратак садржај са знаком броја страна, поглавља, слика, шема, графикона и сл.	
<p>Докторски уметнички пројекат под називом <i>Транспарентност и рефлексија – променљивост просторних односа дела и његовог окружења</i>, кандидаткиње Мирјане Благојев чини практични део рада, приказан на изложби у галерији Платонеум / <i>Огранак САНУ</i> у Новом Саду 2019. године и писани део рада који чини: 2 целине, број поглавља 4 / број потпоглавља 21 / страница 204 / слика 130 / референци 69)</p> <p>Структурална подела писаног дела рада по садржају:</p> <p>Кључна документацијска информација</p> <p>Key word documentation</p> <p>Садржај</p>	

Abstract

Увод

ПОЈМОВНО ОДРЕЂЕЊЕ И КОНЦЕПТУАЛНИ ОКВИР РАДА

**СТАКЛО И ОГЛЕДАЛО КАО МАТЕРИЈАЛИ У СКУЛПТУРИ И ИНСТАЛАЦИЈИ
ИСТОРИЈСКИ РАЗВОЈ**

ПРЕТХОДНИ УМЕТНИЧКИ РАД

**1. ПРИНЦИП ИГРЕ - ТРАНСПАРЕНТНОСТ И РЕФЛЕКСИЈА У ПОЉУ
ДРУШТВЕНИХ ИГАРА**

1.1 Простор и време игре / уметничког дела

1.2 Фактор времена у појавама транспарентности и рефлексije

1.3 Однос делова и целине у тродимензионалним објектима

1.4 Простор илузије и реалан простор

1.5 Транспарентност и рефлексija као компоненте грађења просторних односа

1.6 Развој схватања односа унутрашњег и спољашњег простора

**2. ПЕРСПЕКТИВА У ТРОДИМЕНЗИОНАЛНИМ ОБЈЕКТИМА И ДЕФОРМАЦИЈА
ПРОСТОРА**

2.1 Историја и врсте перспективе

2.2 Истраживање перспективе у тродимензионалним објектима / простору

2.3 Примена полиперспективе у тродимензионалним објектима

2.4 Перспектива и бесконачност

Принцип паралелних огледала

Појам бесконачног и ванвременског у инсталацији

Појам бесконачног и ванвременског у скулптури

Појам бесконачног и питање граница

Принцип калеидоскопа (вишеугаони системи огледала)

Однос дела и његовог окружења у скулптури у екстеријеру

средњег формата

УМЕТНИЧКИ ПРОЈЕКАТ

I ИЗЛОЖБА: ТРАНСПАРЕНТНОСТ И РЕФЛЕКСИЈА – ПРИЧА О АПСУРДУ

2.5 Примена линеарне и ваздушне перспективе у тродимензионалним објектима

2.6 Сферна перспектива и деформација простора

II ИЗЛОЖБА: ТРАНСПАРЕНТНОСТ И РЕФЛЕКСИЈА – ПРИЧА О СВЕТЛУ

2.7 Илузија бесконачног огледала у амбијенталној инсталацији *Ехо*

Перспектива и бесконачност – умножавање/репетиција/реплицирање као резултат примене особина транспарентности и рефлексije

2.8 Време, кретање и покрет у просторним манифестацијама перспективе

Кретање и покрет

Трагови у времену

2.9 Има ли перспективе данас

3. СВЕТЛО И СЕНКА КАО КОМПОНЕНТЕ ГРАЂЕЊА ПРОСТОРНИХ ОДНОСА

3.1 Однос дводимензионалног и тродимензионалног простора

3.2 Светло и сенка као компоненте грађења просторних односа

III ИЗЛОЖБА: *ТРАНСПАРЕНТНОСТ И РЕФЛЕКСИЈА – ПРИЧА О СВЕТЛУ И СЕНЦИ*

3.3 Светло, сенка и фактор времена

3.4 Светло, сенка, транспарентност и рефлексija у инсталацији *СВЕТЛО гаја*

4. ОДНОС ДЕЛА И ЊЕГОВОГ ОКРУЖЕЊА У СКУЛПТУРИ У ЕНТЕРИЈЕРУ И ЕКСТЕРИЈЕРУ

IV ИЗЛОЖБА: *ТРАНСПАРЕНТНОСТ И РЕФЛЕКСИЈА – ПРОМЕНЉИВОСТ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА ДЕЛА И ЊЕГОВОГ ОКРУЖЕЊА*

4.1 Однос дела и његовог окружења у скулптури у екстеријеру као однос скулптуре и архитектуре

4.2 Стакло као материјал у скулптури у јавном простору - радови *in situ*

Предлог скулптуре – Праг

Sky tree

Sky chimney

Предлог скулптуре - Нови Сад

Eco 1

ЗАКЉУЧАК

ЛИТЕРАТУРА

СПИСАК РЕПРОДУКЦИЈА

БИОГРАФИЈА

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Писани део докторског уметничког пројекта *Транспарентност и рефлексija – променљивост просторних односа дела и његовог окружења* кандидаткиње Мирјане

Благојевић, подељен на две основне целине *Претходни рад* и *Уметнички пројекат* кроз четири тематска поглавља: *Принцип игре - транспарентност и рефлексивност у пољу друштвених игара*, *Перспектива у тродимензионалним објектима и деформација простора*, *Светло и сенка као компоненте грађења просторних односа*, *Однос дела и његовог окружења у скулптури у ентеријеру и екстеријеру*, систематично приказује постављени тематски оквир уметничког истраживања, његове методе као и постигнуте резултате.

У Уводу кандидаткиња упућује на садржај, структуралне поделе и тематске целине рада. Прва целина писаног дела докторског уметничког пројекта представља претходни рад и у њој кандидаткиња анализира раније радове у којима је почела да се бави питањима везаним за појмове транспарентности и рефлексивности. Друга целина *Уметнички пројекат* обухвата анализу радова у којима се кандидаткиња бави просторним и менталним манифестацијама појава транспарентности и рефлексивности у скулптури и инсталацији, а које је представила на четири изложбе током 2018/19. године.

У поглављу, под називом *Појмовно одређење и концептуални оквир рада*, појашњена је терминолошка одредница самог наслова *Транспарентност и рефлексивност – променљивост просторних односа дела и његовог окружења* и увезаност са целокупним проблемом истраживања.

У првом делу који се односи на претходни рад кандидаткиња у потпоглављу *Принцип игре - транспарентност и рефлексивност у пољу друштвених игара* анализира радове у којима је почела да употребљава транспарентне и рефлектујуће материјале, како би објаснила кључна интересовања везана за њих. Представљени су радови у којима је ауторка као полазиште користила друштвене игре и где је главни проблем био преиспитивање односа човека и друштва. У неколико потпоглавља ауторка детаљно образлаже питања која се тичу истраживања просторних односа дела и његовог окружења, као што су схватање односа простора уметничког дела и реалног простора путем простора игре, фактор времена у појавама транспарентности и рефлексивности, однос простора илузије и реалног простора и однос делова и целине у тродимензионалним објектима.

У другом поглављу које носи назив *Перспектива у тродимензионалним објектима* кроз анализу појма перспективе, историјски осврт на врсте перспективе и развој схватања перспективе у неколико потпоглавља дат је преглед важних поставки које су утицале на процедуре стварања докторског уметничког пројекта. Представљени су радови изложени на првој и другој истраживачкој изложби докторског уметничког пројекта као и неки од ранијих радова, који у основи садрже проблематику перспективе. На примерима конкретних радова

ауторка је образложила своје виђење перспективе данас, њене просторне манифестације и повезаност са временом у ком настаје.

Светло и сенка као компоненте грађења просторних односа су проблем који ауторка представља у трећем поглављу на примеру инсталације *СвеТЛО гаја* кроз преиспитивање односа дводимензионалног и тродимензионалног простора. Приказано је како светло и сенка могу бити елементи који граде простор и компоненте које успостављају однос између дела, његовог окружења и реципијента.

Четврто поглавље носи назив *Променљивост просторних односа дела и његовог окружења у скулптури у ентеријеру и екстеријеру* и односи се на четврту изложбу која је била и јавна презентација докторског уметничког пројекта. Ауторка је детаљно представила поставку изложбе докторског уметничког пројекта ***Транспарентност и рефлексija – променљивост просторних односа дела и његовог окружења*** у изложбеном простору галерије, значење елемената поставке у односу на концептуални оквир сваког рада појединачно, као и техничке карактеристике радова и поставке. На изложби су представљени предлози скулптура конципираних за одређене локације у Прагу и Новом Саду. У овим скулптурама предвиђеним за јавни простор, стакло и огледало су основни материјал и на њиховим примерима је приказано како материјал може бити компонента просторног повезивања дела и његовог окружења и начин на који се дело повезује са контекстом места.

У Закључку писаног дела рада ауторка се осврће на проблем истраживања променљивости просторних односа дела и његовог окружења и резимира како се перцепција дела и околног простора мењала кроз време, од позиције пуког посматрача призора која се развијала до ренесансе, преко илузије бесконачног простора која је у доба барока требало да уведе посматрача у сам призор, до интерактивних дела 20. века и креирања виртуелне реалности и илузије чији посматрач постаје део у овом веку. Ауторка даље наводи да употребом особина транспарентности и рефлексije настоји да постави посматрача у ситуацију да он постаје активни учесник који може да види себе као део одређеног призора и да својом вољом и кретањем сам одређује начин на који ће видети и креирати одређену ситуацију. Констатацију да је појава транспарентности и рефлексije кључан фактор у просторним манифестацијама перспективе данас ауторка објашњава тиме да су разбијање / фрактализација и мултиплицирање слике, креирање илузије бесконачности чији је посматрач део, само неке од манифестација присуства перспективе као приказа простора и духа времена у ком живимо.

Када је реч о односу дела и његовог окружења у ентеријеру, кандидаткиња указује на то да светло и сенка постају кључни фактори грађења простора, односно елементи

интерактивности који посматрача чине активним учесником дела и једна од битних компоненти која утиче на изглед околног простора. Када говори о односу дела и његовог окружења у јавном простору, кандидаткиња настоји да докаже како појаве транспарентности и рефлексије утичу на директно интегрисање дела у простор који га окружује у физичком смислу, али и како се оно повезује са контекстом места на ком се налази.

У писаном делу докторског уметничког пројекта кандидаткиња је користила богату стручну литературу из теорије уметности, филозофије и сл. У прилогу се налази и биографија аутора. Поред тога, писани део рада садржи богату презентацију, фото-документацију изведеног рада кроз изложбу.

Практични део докторског уметничког пројекта.

Практични део докторског уметничког пројекта *Транспарентност и рефлексија – променљивост просторних односа дела и његовог окружења* представљен је на изложби у простору галерије *Платонеум / Огранак САНУ* у Новом Саду. Овој изложби су претходиле три изложбе на којима је уметница истраживала променљивост просторних односа дела и његовог окружења у скулптури малог, средњег и великог формата и инсталацији у ентеријеру. На првој изложби *Транспарентност и рефлексија – прича о апсурду* у једноделном изложбеном простору Малог ликовног салона у Новом Саду представљене су скулптуре малог формата и зидне инсталације, које су одређеном тематиком повезане у амбијенталне целине и постављене на начин да њихов распоред излази из логике наше перцепције простора. У скулптурама малог формата које су представљене на изложби, ауторка као кључне елементе дела користи огледало, светло и стакло у слојевима, на којима се налазе различити фигуративни и геометријски елементи, који својим нелогичким појавностима и распоредом такође упућују на контекст истраживања појма апсурда. Друга истраживачка изложба *Транспарентност и рефлексија – прича о светлу* одржана је у Галерији савремене уметности Културног центра у Панчеву, где су изложене скулптуре и инсталације, које креирају амбијенталне целине у којима је ауторка истраживала проблем светла и сенке, као и однос унутрашњег и спољашњег простора дела употребом светла у скулптури. Трећа изложба *Транспарентност и рефлексија – прича о светлу и сенци* је одржана у Савременој галерији Зрењанин. Главни проблем на ком је заснована поставка ове изложбе је преиспитивање односа дводимензионалног и тродимензионалног простора коришћењем светла и сенке, односно динамичне сенке (сенке публике) и статичне сенке (сенке скулптура и силуете као врсту сенке).

На завршној четвртој изложби у *Платонеуму* и јавној презентацији практичног дела докторског уметничког пројекта *Транспарентност и рефлексја - променљивост просторних односа дела и његовог окружења* представљени су модели и пројектна решења за скулптуре средњег и великог формата у екстеријеру као и одабрани радови скулптуре малог и средњег формата које су претходно биле приказане на истраживачким изложбама. Пројектна решења за скулптуре великог формата су презентована у виду модела у одређеној сразмери и конципирана су за одређене локације, тако да главни проблем којим се ауторка бави у овим радовима постаје однос скулптуре и њеног окружења (у представљеним случајевима урбаног). Поред просторних карактеристика, одређена места у градовима имају и извесна значења која повезујемо са догађајима, причама и њиховом историјом. Сваку скулптуру конципирану за одређено место, ауторка употребом различитих елемената повезује са контекстом места и окружењем.

У галерији *Платонеум* постоје четири изложбена простора која су повезана међусобно и кроз њих се посетилац креће по кружној путањи. Изложба је кроз амбијенталне целине постављена на начин да су радови повезани како међусобно тако и са простором у ком се налазе. Улаз у галерију и прву амбијенталну целину чиниле су скулптуре малог формата и зидне инсталације са темом *Прича о апсурду*, у којима је ауторка употребом транспарентних и рефлектујућих материјала настојала да постигне интимистички и присан доживљај код посматрача. У централном делу, налазио се модел за скулптуру великог формата Ехо 1, као и принтови / фотомонтаже објекта у простору за који је конципиран. Скулптура је постављена тако да у одразима садржи различите сегменте простора и на тај начин их повезује.

Поједини радови су директно, својим местом у поставци, али и конкретним елементима, реферирали на различите делове галеријског простора. Кроз истицање специфичних просторних релација, уметница је начином поставке радова истакла основу на којој гради ово истраживање – анализа променљивости просторних односа дела и његовог окружења у ентеријеру и екстеријеру, презентовано кроз пројектна решења скулптура у јавном простору. На зидовима пролаза, ауторка поставља паралелна огледала, која постају елемент којим се визуелно дочарава утисак еха читавог простора. На тај начин кроз својеврсну примену полиперспективе на читав простор, посматрач је крећући се кроз галерију могао да сагледава различите сегменте простора који се мењају сваким следећим кораком и он се у томе појављује као активни учесник. Презентацијом радова и одређеном поставком у галеријском простору која као таква представља истраживање променљивости просторних односа дела и његовог окружења у ентеријеру заокружен је постављени тематски оквир,

конципиран у писаном и практичном делу рада.

VI ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Докторски уметнички пројекат кандидаткиње **Мирјане Благојев**, под називом *Транспарентност и рефлексја – променљивост просторних односа дела и његовог окружења*, потврђује и контекстуализује уметнички израз који је овим истраживањем усаглашен текстуалним и практичним делом рада. Кандидаткиња јасно повезује све елементе писаног рада: појмове, цитате, примере, обраду поглавља и потпоглавља и приказане резултате истраживања, реализоване радове и изложбу *Транспарентност и рефлексја – променљивост просторних односа дела и његовог окружења*.

VII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

У докторском уметничком пројекту кандидаткиња Мирјана Благојев, веома јасно описује тематику уметничког истраживања. На основу ових показатеља Комисија даје позитивну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања. Рад је проверен у софтверу за детекцију плагијаризма *iThenticate*, на Академији уметности у Новом Саду, о чему је Комисија извештена путем електронске поште.

VIII КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

Експлицитно навести да ли докторски уметнички пројекат јесте или није написан у складу са наведеним образложењем, као и да ли он садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање.

1. Да ли је докторски уметнички пројекат урађен у складу са образложењем наведеним у пријави теме

Докторски уметнички пројекат написан је у складу са образложењем које је наведено у пријави теме.

2. Да ли докторски уметнички пројекат садржи све битне елементе

Докторски уметнички пројекат својим насловом, садржајем, писаним и практичним радом, садржи све битне елементе који се захтевају за радове овакве врсте.

3. По чему је докторски уметнички пројекат оригиналан допринос уметности

Разматрајући целокупан докторски уметнички пројекат кандидаткиње Мирјане Благојев, Комисија је закључила да он представља оригиналан и значајан допринос у конципирању, сагледавању и разумевању савремене уметничке праксе.

4. Недостаци докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат нема недостатака.

IX ПРЕДЛОГ

На основу укупне оцене докторског уметничког пројекта комисија предлаже:

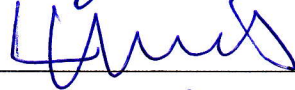

1. да се докторски уметнички пројекат прихвати, а кандидату одобри одбрана;
2. да се докторски уметнички пројекат враћа кандидату на дораду (да се допуни односно измени) или
3. да се докторски уметнички пројекат одбија.

да се Докторски уметнички пројекат под насловом *Транспарентност и рефлексја – променљивост просторних односа дела и његовог окружења* прихвати, а кандидаткињи **Мирјани Благојев одобри одбрана.**

НАВЕСТИ ИМЕ И ЗВАЊЕ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др ум. **Милош Вујановић**, ред. проф. Академија уметности Нови Сад, председник Комисије
2. др ум. **Јелена Средановић**, доцент Академија уметности Нови Сад, ментор
3. мр **Борислав Шупут**, ред. проф. Академије уметности Нови Сад, члан
4. др ум. **Радос Антонијевић**, ван.проф. Факултета ликовних уметности у Београду, члан
5. др ум. **Драган Хајровић**, ред. проф Академија уметности Нови Сад, члан

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.